

## แนะนำคอร์สภาษาญี่ปุ่น JF (ตอนที่ 3)

เจแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ ขอแนะนำคอร์สภาษาญี่ปุ่นที่จะเปิดสอนในเทอมต้น ปีการศึกษา 2555 (เดือนพฤษภาคม – เดือนตุลาคม) นี้ โดยมีชื่อเรียกว่า คอร์สภาษาญี่ปุ่น JF จากเดิมที่เปิดคอร์สเรียนภาษาญี่ปุ่นสำหรับบุคคลทั่วไปในระดับชั้นกลางและชั้นสูงเท่านั้น ตั้งแต่ปีการศึกษา 2555 ได้เปิดคอร์สเรียนในระดับชั้นต้นเพิ่มขึ้น

### ● คอร์สภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น MARUGOTO

คอร์สภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น MARUGOTO เป็นคอร์สใหม่ที่ใช้ตำรา MARUGOTO : Japanese Language and Culture ที่พัฒนาขึ้นจากแนวคิด “มาตรฐานการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นของเจแปนฟาวน์เดชั่น” เพื่อสอนภาษาญี่ปุ่นในระดับเบื้องต้น A1 ซึ่งเหมาะสำหรับผู้เริ่มเรียนภาษาญี่ปุ่น

ตำรา MARUGOTO มีใช้ตำราที่เน้นด้านไวยากรณ์ แต่เป็นตำราที่ยึดหลักแนวคิด “ภาษาญี่ปุ่นเพื่อความเข้าใจแบบองค์รวม” โดยให้ความสำคัญเรื่อง “ความสามารถในการพิชิตภารกิจให้ลุล่วง” ว่าจะสามารถทำอะไรได้บ้างและเรื่อง “ความสามารถในการเข้าใจวัฒนธรรมที่แตกต่าง” ซึ่งเป็นการทำความเข้าใจด้านวัฒนธรรมและสังคมญี่ปุ่นผ่านการเปรียบเทียบกับวัฒนธรรมของประเทศไทยเอง

ตำรา MARUGOTO ที่ใช้เป็นตำราเรียนในเทอมต้นนี้ จัดพิมพ์ที่ประเทศญี่ปุ่นและส่งมายังประเทศไทย เป็นตำราที่มีภาพถ่ายและภาพประกอบสีสันสวยงามตลอดทั้งเล่ม นอกจากตำราเล่มนี้แล้ว ยังมีตำราเสริม “อิสระจะนะเรียนสบาย สโตลโคะฮะรุ” ที่จัดทำโดยเจแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ สำหรับให้ผู้เรียนฝึกเรื่องตัวอักษรในทักษะต่างๆ และจดจำตัวอักษรอิสระจะนะ

## 国際交流基金バンコク日本文化センターJF講座(第3回)

**คอร์สภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้นของ JF JAPAN FOUNDATION**  
**เรียนรู้อาษาและวัฒนธรรม**

**ด้วยตำราまるごとจากญี่ปุ่น**  
ที่พัฒนาขึ้นตามมาตรฐานการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นของเจแปนฟาวน์เดชั่น

- ★ ระดับความรู้ ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น สำหรับผู้สนใจในภาษาและวัฒนธรรมญี่ปุ่น
- ★ จำนวนผู้เรียน 20 คน (อายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป)
- ★ วันเวลา วันที่ 26 พฤษภาคม - วันที่ 6 ตุลาคม 2555  
ทุกวันเสาร์ (สัปดาห์ละ 1 ครั้ง) โดยแบ่งออกเป็น 2 คาบเรียน (รวม 80 ชั่วโมง)  
\* คาบที่ 1 เวลา 10.00-12.00 น. ศึกษาทักษะภาษาด้วยตัวอักษรตัวต่อ (Katabudo)  
\* คาบที่ 2 เวลา 13.00-15.00 น. เสริมความเข้าใจด้วยคำพูด (Rikai)
- ★ ค่าธรรมเนียม ประมาณ 3,900 บาทต่อ 1 เทอม (รวมตำรา)
- ★ เปิดรับสมัคร วันที่ 18 เมษายน - วันที่ 19 พฤษภาคม 2555 (ปิดรับสมัครเมื่อครบจำนวน)  
(8 ปีสำหรับนักเรียนต่างชาติ / วันเสาร์ที่ 21 เมษายน / วันเสาร์ที่ 5 พฤษภาคม และวันเสาร์ที่ 7 พฤษภาคม 2555)
- ★ ติดต่อ ขอใบระเบียบการรับสมัครเรียนได้ในวันเรียนภาษา 2555  
ติดต่อที่ Osaka บริษัท หรือสถานกงสุลภาษาญี่ปุ่น เจแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ  
ชั้น 10 อาคารสยามมิตร 159 ถนนสีลมซอย 21 (สุขุมวิท 21) กรุงเทพฯ 10110  
โทรศัพท์ 0-2261-7500-4 (วันเสาร์-วันศุกร์ เวลา 15.30-20.00 น.)  
เว็บไซต์ <http://www.jfbkk.or.th>

**รับจำนวนจำกัด เพียง 20 คนเท่านั้น**

## สารบัญ / 目次

|                                                       |    |
|-------------------------------------------------------|----|
| แนะนำคอร์สภาษาญี่ปุ่น JF (ตอนที่ 3)                   |    |
| 国際交流基金バンコク日本文化センターJF講座(第3回)                           | 1  |
| บทความผู้เชี่ยวชาญ : กิจกรรมในห้องเรียนที่ใช้ได้ทันที |    |
| JF 専門家寄稿:「すぐに使える教室活動」                                 | 3  |
| ทั่วไป ใหม่มา                                         |    |
| スタッフ紹介                                                | 7  |
| ภาษาญี่ปุ่นเรียนสบาย สโตลโคะฮะรุ เล่ม 1               |    |
| こはるといっしょに にほんごわあ〜い1                                   | 9  |
| มีอะไรคุยบอกเพื่อน                                    |    |
| みうらくんの耳寄り情報コーナー                                       | 10 |
| แนะนำสื่อการสอน                                       |    |
| 教材紹介                                                  | 12 |

国際交流基金バンコク日本文化センターでは一般学習者対象の日本語講座を開講しています。今回は2012年度前期(2012年5月～10月)のコースをご紹介します。今までは一般向けのコースは一般講座の名前で開講していましたが、2012年度からは初級コースも加えて、JF講座という名前に変わります。

### ● ビギナー向けのコースを新たに開講

国際交流基金がJF日本語教育スタンダードに基づいて開発中の教科書「まるごと 日本のことばと文化」を使用するコースです。対象レベルは入門レベルのA1で、まったくの初級者向けのコースです。

「まるごと」は文法中心の教科書ではなく、相互理解のための日本語を理念とした教科書です。何ができるようになるか(課題遂行能力)と自国と比べながら日本の社会や文化への理解を深める(異文化理解)ことを目的としています。

2012年度前期のコースでは、教科書は日本から送ってもらったもので、写真・イラストのたくさん入ったオールカラーのきれいなものです。また、ひらがなの練習用に補助教材としてJFバンコク開発の「こはるといっしょに ひらがなわあ〜い」を使用します。

คอร์สนี้จะเปิดสอนเป็นครั้งแรกในเทอมต้น ปีการศึกษา 2555 เรียนทุกวันเสาร์ 20 สัปดาห์ รวมทั้งสิ้น 80 ชั่วโมง โดยเปิดรับสมัครปีละ 2 ครั้ง ในเดือนเมษายนและเดือนตุลาคม ผู้ที่สนใจสามารถดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่เว็บไซต์ <http://www.jfbkk.or.th>

## ● คอร์สภาษาญี่ปุ่นชั้นกลางและชั้นสูง

คอร์สภาษาญี่ปุ่นชั้นกลางและชั้นสูง แบ่งออกเป็น 3 ระดับดังนี้

- ระดับชั้นกลาง 1 ผู้เรียนมีความรู้เทียบเท่ากับความรู้ภาษาญี่ปุ่นระดับ N4
- ระดับชั้นกลาง 2 ผู้เรียนมีความรู้เทียบเท่ากับความรู้ภาษาญี่ปุ่นระดับ N3
- ระดับชั้นสูง ผู้เรียนมีความรู้เทียบเท่ากับความรู้ภาษาญี่ปุ่นระดับ N1 และ N2

ผู้ที่สนใจสมัครเรียน จะต้องเข้าสอบวัดระดับความรู้ภาษาญี่ปุ่นก่อนเพื่อจัดแบ่งชั้นเรียนให้เหมาะสมกับระดับความรู้ภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียน อนึ่ง ผู้ที่มีใบประกาศนียบัตรวัดระดับความรู้ภาษาญี่ปุ่นผ่านระดับ N1 N2 N3 และ N4 ที่มีอายุไม่เกิน 2 ปี จะได้รับยกเว้นการสอบวัดระดับนี้

หลังจากทราบผลระดับชั้นเรียนของตนเองแล้ว ผู้สมัครจึงเลือกสมัครเรียนคอร์สที่ต้องการเรียน

คอร์สภาษาญี่ปุ่นชั้นกลางและชั้นสูง จัดแบ่งคอร์สตาม “ทักษะการเรียนรู้” และ “วัตถุประสงค์การเรียนรู้” คอร์สที่แบ่งตามทักษะการเรียนรู้ มุ่งเน้นเสริมทักษะทั้ง 4 ด้านของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ประกอบด้วย คอร์สการอ่าน คอร์สการฟัง คอร์สการสนทนา คอร์สการเขียน เป็นต้น คอร์สที่แบ่งตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ เป็นการพัฒนาทักษะและเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจตามวัตถุประสงค์ เช่น คอร์สการแปล คอร์สล่าม คอร์สญี่ปุ่นปัจจุบัน คอร์สการเขียนอีเมล เป็นต้น

คอร์สภาษาญี่ปุ่น JF เปิดสอนในวันธรรมดาช่วงเย็นและวันเสาร์ช่วงเช้าและช่วงบ่าย เพื่อให้นักเรียนนักศึกษาและผู้ทำงานช่วงกลางวันสามารถมาเรียนได้

คอร์สภาษาญี่ปุ่น JF เปิดรับสมัครเรียนปีละ 2 ครั้ง ในเดือนเมษายนและเดือนตุลาคม ติดตามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่เว็บไซต์ <http://www.jfbkk.or.th> มาเรียนภาษาญี่ปุ่นด้วยกันนะครับ

2012年度前期は、土曜日に20週開講で80時間勉強します。入学者募集は年に2回4月と10月に行っています。興味を持たれた方は、JFウェブサイト (<http://www.jfbkk.or.th/>) で詳細をお確かめください。

## ● 中上級向けのコース

JF講座の中上級向けコースでは日本語レベルを3つに分けています。

- ・中級1レベル … 日本語能力試験N4相当
- ・中級2レベル … 日本語能力試験N3相当
- ・上級レベル … 日本語能力試験N1・N2相当

勉強したい人は、JFバンコクのレベル判定試験を受けてもらって、上記3レベルのどこに当たるかレベル分けをします。過去2年以内に日本語能力試験を受けた人は、JF講座の試験を受けなくても、能力試験に合格した級でレベル分けをすることもできます。

レベルが決まったら、JF講座のコース案内を見て希望のコースを選びます。

コース内容は、技能別と目的別に大きく分かれています。技能別コースは「読解・聴解・会話・作文」などの日本語の四技能の向上を目的としたコースです。目的別コースは「翻訳・通訳・日本事情・Eメール」など、特定の目的のスキルを上げたり、特定の分野についての理解を深めるためのコースです。

バンコク日本文化センターJF講座は、働いている方、学校に通っている学生にも勉強しやすいように、平日の夕方と土曜日の昼間にコースを開いています。

JF講座は4月と10月の年に2回入学者募集を行っています。あなたもJF講座で勉強しませんか。興味を持たれた方は、JFウェブサイト (<http://www.jfbkk.or.th/>) で詳細をご覧ください。



**คอร์สภาษาญี่ปุ่นชั้นกลาง-ชั้นสูงของJF** JAPAN FOUNDATION

มารู้จักญี่ปุ่นพร้อมฝึกฝนทักษะภาษาที่จำเป็น  
ในการเรียนและการทำงานด้วยกันนะคะ

**คอร์สเรียนภาษาญี่ปุ่น เทอมต้น ปีการศึกษา 2555**  
(เดือนมิถุนายน - เดือนกันยายน)

| รวมทักษะ                                                                                                                                        | เนื้อหาทักษะ                                                                                                                                      | หลากหลายวัตถุประสงค์                                                                                                                                                                                                |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>ภาษาญี่ปุ่นพื้นฐาน (ระดับชั้นกลาง1)</li> <li>ภาษาญี่ปุ่นระดับทักษะ (ระดับชั้นกลาง2และชั้นสูง)</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>การฟัง</li> <li>การอ่าน</li> <li>การเขียน</li> <li>สนทนา</li> <li>ไวยากรณ์</li> <li>การออกเสียง</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>การแปล</li> <li>ผู้เป็นธุรกิจ</li> <li>ด้านเอกสาร</li> <li>การเขียนอีเมล</li> <li>ผู้ปฏิบัติงาน</li> <li>เพลงญี่ปุ่น</li> <li>การ์ตูนญี่ปุ่น</li> <li>ละครญี่ปุ่น</li> </ul> |

★ **ระดับความรู้**    ชั้นกลาง 1    เพื่อทำความรู้ภาษาญี่ปุ่นในระดับ N4  
                           ชั้นกลาง 2    เพื่อทำความรู้ภาษาญี่ปุ่นในระดับ N3  
                           ชั้นสูง        เพื่อทำความรู้ภาษาญี่ปุ่นในระดับ N2, N1

★ **การจัดแบ่งชั้น**    สอบวัดความรู้ภาษาญี่ปุ่น เพื่อจัดผู้เรียนให้เหมาะสมกับระดับคอร์สเรียน  
                           (ผู้ที่มีใบประกาศนียบัตรระดับภาษาญี่ปุ่นJLPT สามารถขอรับการสอบวัดความรู้ได้)

★ **ค่าธรรมเนียม**    คอร์สละประมาณ 1,000 บาทต่อ 1 เทอม (เรียนสัปดาห์ละ 1 ครั้ง)

★ **เปิดรับสมัคร**    วันที่ 18 เมษายน - วันที่ 10 พฤษภาคม 2555  
                           ที่ สาขาภาษาไทย (JF) / สาขา 21 เมษายน / สาขา 5 พฤษภาคม สาขา 7 พฤษภาคม 2555

★ **ติดต่อ**            ขอเรียนเรื่องการสมัครเรียนได้โดยก่อนวันที่ 2555  
                           ติดต่อที่ Otoko อาคาร 1 ห้องภาษา ฝั่งภาษาญี่ปุ่น แผนกความร่วมมือ กรุงเทพฯ  
                           ชั้น 10 อาคารเสริมมิตร 159 ถนนสีลมซอย 1 (สุขุมวิท 21) กรุงเทพฯ 10110  
                           โทรศัพท์ 0-2261-7500 - 4 (รับแจ้งการรับสมัคร เวลา 15.30-20.00 น.)  
                           เว็บไซต์ <http://www.jfbkk.or.th>

# บทความผู้เชี่ยวชาญ : กิจกรรมในห้องเรียนที่ใช้ได้ทันที

## JF 専門家寄稿 : 「すぐに使える教室活動」

Yasujiro TAKEI

ผู้เชี่ยวชาญภาษาญี่ปุ่น เจแปนฟาวน์เดชั่น  
(โรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)  
国際交流基金 日本語専門家  
(タイ東北部中等教育機関担当)  
武井康次郎

### บทนำ

บทความนี้ประกอบด้วย 2 ส่วน คือข้อ “I ก่อนเล่นเกม” และข้อ “II ตัวอย่างกิจกรรม” เนื่องจากข้อ I มีคำอธิบายยืดเยื้อ ผู้ที่ไม่สนใจรายละเอียดข้อ II ได้เลย แต่ถ้าหากลองเล่นเกมแล้ว ไม่ประสบความสำเร็จ ขอให้ย้อนกลับมาอ่านข้อ I นะครับ

### I ก่อนเล่นเกม

ทำไมจึงทำกิจกรรมในห้องเรียน

ทุกท่านเคยเล่นเกมหรือทำกิจกรรมในห้องเรียนไหมครับ สำหรับท่านที่เคยทำ ทำไมจึงทำกิจกรรมเหล่านั้นครับ เพราะสนุก เพราะทำให้บรรยากาศในห้องเรียนดีขึ้น ผมคิดว่ามันก็เป็นสิ่งสำคัญ แต่ผมคิดว่าจุดประสงค์ที่สำคัญที่สุดในการเล่นเกมนั้นคือเพื่อสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนต้องพูดและสามารถจดจำ หรือใช้คำศัพท์ ไวยากรณ์โดยผ่านกิจกรรมในห้องเรียน

คนที่เกลียดเกมก็มี

คนส่วนใหญ่อาจจะคิดว่าเกมหรือกิจกรรมนั้นสนุก แต่ผู้เรียนที่เกลียดสิ่งเหล่านี้ก็มี ผมเคยถามผู้เรียนถึงสาเหตุที่เกลียดเกม สาเหตุส่วนใหญ่มี 2 อย่างคือ  
① เกลียดการเล่นอย่างเกม ② ถ้าจะให้เล่นเกมให้เรียนหนังสือดีกว่า

ผู้เรียนในกลุ่มที่ ① เนื่องจากเดิมๆ เกลียดเกมอยู่แล้ว ก็ช่วยไม่ได้ แต่เมื่อได้ลองเล่นดูก็อาจจะรู้สึกสนุกขึ้นได้ หากผู้เรียนมากกว่าครึ่งชั้นเรียนเป็นผู้เรียนอย่างในข้อ ① การเล่นเกมอาจจะยากแต่จะลองทำสักครั้งก็คงไม่เป็นไร และถ้าหากมีปฏิริยาตอบรับไม่ดีก็ไม่จำเป็นต้องฝืนเล่นต่อไป

ในกรณีของผู้เรียนกลุ่มที่ ② คิดว่าส่วนใหญ่เป็นเพราะไม่เข้าใจประโยชน์ของการเล่นเกม กล่าวคือไม่รู้ว่าการเล่นเกมมีประโยชน์อะไร ตัวอย่างเช่น เกมที่ใช้บัตรคำเหมือนกันแต่มีจุดประสงค์ต่างกัน “เกมคารุตะ” ที่ทุกท่านก็มักเล่นกันเป็นการฝึกฟังให้เข้าใจ ส่วน “เกมไพ่ 2 อารมณ์” ที่จะพูดถึงในภายหลังเป็นการฝึกพูด เมื่อเข้าใจวัตถุประสงค์ของเกมก็จะทำให้ผู้เรียนเล่นเกมโดยไม่ต่อต้าน และการเชื่อมโยงการฝึกในเกมนั้นไปสู่การสนทนาในตอนท้ายเป็นสิ่งสำคัญ หากจบลงแค่การเล่น เกมอาจจะทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าการเรียนวันนี้มีแต่เล่นอย่างเดียว แต่หากตอนท้ายได้ฝึกไปจนถึงการสนทนา และสามารถพูดคำศัพท์ ไวยากรณ์ที่ได้ฝึกตอนเล่นเกมได้อย่างคล่องแคล่วก็จะเข้าใจประโยชน์ของการเล่นเกมเอง

### はじめに

今回は、「I ゲームをはじめるまえに」と「II 活動例」の2部構成になっています。I は説明が多いので、興味のない人はII から見てください。しかし、教室活動をしてみて、うまくいかなかったら、ぜひI を見てください。

### I ゲームをはじめるまえに

教室活動はどうして行う？

みなさんは、授業でゲームやタスクなどの教室活動をしたことがありますか？したことがあるという人は、どうしてそれらの教室活動を行いますか？楽しいからですか？教室の雰囲気がよくなるからですか？それも大事なことだと思いますが、一番大事なことは、教室活動を通じて、言葉や文法を覚えたり、使ったり、発話しなければならない場面を作ったりすることだと思います。

ゲームが嫌いな人もいます

ほとんどの人は、ゲームやタスクは楽しいと思っているかもしれませんが、しかし、このようなことが嫌いな学習者もいます。私はゲームなどが嫌いな学習者に理由を聞いたことがあります。その理由の多くは、①ゲームなどの遊びが嫌い ②ゲームをするなら勉強したほうがいいの2つです。

① の学習者はもともと嫌いなので、しかたがありませんが、やってみたら、面白かったという場合もあります。クラスの半数以上が①のような学習者の場合、ゲームをするのは難しいですが、一度はやってみてもいいかもしれません。もしそれで、反応が悪かったら、無理にすることはないでしょう。

② の学習者の場合は、ゲームをする意味がわかっていない場合が多いと思います。つまり、ゲームが何の練習なのかということです。たとえば、同じカードゲームでも違います。みなさんもよくする「カルタ」は、聞いて理解する練習ですし、あとでご紹介する「坊主めくり」は話す練習です。ゲームの意味がわかれば、嫌がらずに参加する学習者もいます。また、ゲームで行った練習が、最後の会話などに生かされていることが大事です。ゲームだけで終わってしまうと、何となく今日の授業は遊んだだけという気持ちになってしまいます。しかし、最後に会話練習まで行い、ゲームで練習した言葉や文法が会話の際にスラスラ言えると、ゲームを行った意味がわかります。

### สิ่งสำคัญของเกมคือขั้นตอนการเตรียมการ

เกมนั้น สนุกตอนเล่น แต่การเตรียมการหรือขั้นตอนก่อนหน้านั้นเป็นสิ่งสำคัญ โดยเฉพาะ 5 ข้อที่จะกล่าวต่อไปนี้

#### ① มีของพอกับจำนวนคนหรือไม่

→ อาจจะเป็นเรื่องพื้นๆ แต่มีบ่อยครั้งที่เล่นเกมแล้วไม่ประสบความสำเร็จเพราะมีของไม่พอ

#### ② ของที่เตรียมไว้มีอะไรผิดพลาดหรือไม่

→ บางครั้งเตรียมของผิดจากที่ควรจะเป็น

#### ③ การอธิบายวิธีเล่นเกมและคำสั่งชัดเจนหรือไม่

→ ก่อนเล่นเกมต้องอธิบายวิธีเล่น สิ่งที่สำคัญที่สุดคือใช้ภาษาง่ายๆ เท่าที่จะเป็นได้ ถ่ายทอดให้ชัดเจน อาจารย์ชาวไทยหรืออาจารย์ชาวญี่ปุ่นที่รู้ภาษาไทยอาจจะใช้ภาษาไทยก็ได้ หากเป็นอาจารย์ที่ไม่รู้ภาษาไทยก็อาจจะบอกเป็นภาษาญี่ปุ่นหรือภาษาอังกฤษให้ผู้ร่วมงานฟัง แล้วให้ช่วยเขียนคำสั่งเป็นภาษาไทย แล้วให้ผู้เรียนอ่านคำสั่งนั้นให้เพื่อนในห้องฟัง หรือจะให้ดูคีย์เวิร์ดที่จะใช้ในการอธิบายที่เป็นภาษาไทยโดยเปิดหาจากพจนานุกรมก็ได้ แต่สิ่งสำคัญที่สุดคือต้องทำให้ดูเป็นตัวอย่าง

#### ④ สำคัญที่การแบ่งกลุ่ม

→ ผมคิดว่าเกมมักจะเล่นกันเป็นกลุ่ม หากในกลุ่มมีผู้เรียนที่เข้าใจได้ไวก็จะทำให้เล่นเกมได้อย่างราบรื่น ในทางกลับกัน หากเป็นชั้นเรียนที่มีระดับความสามารถต่ำ และในกลุ่มไม่มีใครที่เข้าใจเลย เกมก็จะไม่มีผลและมีความเป็นไปได้สูงที่จะผิดพลาด กล่าวคือควรคิดให้ดีกว่าก่อนว่าควรใช้เกมกับชั้นเรียนนั้นหรือไม่

#### ⑤ ลองเล่นเองก่อนสักครั้ง

→ หากได้ลองเล่นดูสักครั้งก็จะทราบว่าเตรียมอะไรขาด หรือขั้นตอนไหนไม่ดี หากในโรงเรียนมีครูชาวญี่ปุ่นเพียง 1 หรือ 2 ท่าน ก็อาจจะเล่นเกมเป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษกับเพื่อนครูชาวไทยก็ได้ ท่านอาจจะคิดว่าใช้ภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษไม่มีประโยชน์... แต่ถ้าหากเล่นเป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษแล้วยังสนุก ก็แสดงว่าเกมนั้นมีความเป็นเกมสูง กล่าวคือมีความสนุกสนานกับเป็นเกมถึงแม้ไม่มีการฝึกภาษาญี่ปุ่น ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญมาก เพราะถ้าหากไม่สนุกสนานกับที่เป็นเกมแล้วก็เท่ากับไม่ได้ฝึกภาษาญี่ปุ่นเหมือนกัน

### ゲームは段取りが大事

ゲームは、やっているときは楽しいですが、その前には、しっかりした準備や段取りが大切です。特に下の5つのポイントに注意しましょう！

#### ① 人数分の物がそろっているか？

→ 一番基本的なことですが、数が足りなくて失敗することがよくあります。

#### ② 用意した物にまちがいがいいか？

→ 本来用意するものと違う物を準備してしまうことがあります。

#### ③ ゲームの説明や指示が明確かどうか？

→ ゲームの前にやり方を説明しなければなりません。なるべく簡単な言葉で、明確に伝えることが大切です。タイ人の先生やタイ語ができる日本人の先生は、タイ語でも構いません。もしタイ語ができない先生は、あらかじめ同僚の先生などに日本語や英語で伝え、タイ語で指示を書いてもらい、それを学習者に読んでもらうこともできます。また、辞書などで調べ、説明の際のキーワードをタイ語で見せるのも効果があります。そして、一番大切なのは、必ず、例を見せることです。

#### ④ グループ分けが大切

→ ゲームはグループで行うことが多いと思います。グループの中に理解が早い学習者がいると、スムーズに活動が行えます。逆に言うと、クラスのレベルが低く、グループに理解できる学習者が1人もいなかったら、ゲームは機能しないので、失敗する可能性が高くなります。つまり、そのクラスでゲームを行うかどうかということを考えたほうが良いということです。

#### ⑤ 一度自分でやってみよう

→ 一度自分でやってみると、準備不足なところ、段取りがよくないところがよくわかります。学校に日本語の先生が1人か2人しかいないということでしたら、同僚のタイ人の先生とタイ語や英語でやってみることもできます。タイ語や英語では意味がない・・・と思うかもしれませんが、タイ語や英語でやってみて、おもしろかったら、そのゲームはゲーム性が高いということです。つまり、日本語の練習を抜きにして、ゲームとして楽しいということなのです。これがとても大切なことです。ゲームとして楽しくなかったら、日本語の練習にもならないということなのです。

## II ตัวอย่างกิจกรรม

จะขอแนะนำตัวอย่างกิจกรรมจริง โดยในครั้งนี้จะขอแนะนำเกมที่ใช้บัตรคำ

### II 活動例

ここでは実際の活動例を紹介します。今回はカードを使ったゲームを紹介します。



ให้ดูด้านที่มีรูปภาพแล้ววางกระจัดกระจาย  
絵が描いてあるほうを見せて、ばらば  
らにおきます



ครูอ่านบัตรคำบนโต๊ะ 1 คำ ผู้เรียนหยิบบัตรคำ  
ที่เหมือนกับที่ครูอ่าน  
教師が机の上のカードを1つ読んで、学習  
者はそれと同じカードを取ります

#### ① เกมคะรุตะ

- i วัตถุประสงค์: จดจำคำกริยา
- ii 4 ทักษะ: ฟัง
- iii จำนวนคน : กลุ่มละประมาณ 4 - 6 คน
- iv เวลา : ประมาณ 10 นาที (แตกต่างกันตามจำนวนบัตรคำ หรือระดับความสามารถของผู้เรียนในชั้น)
- v วิธีเล่น : ตัดบัตรคำกริยาที่อยู่ในเว็บไซต์ออกเป็นแผ่น แจกให้แต่ละกลุ่ม ให้ดูด้านหน้า (ด้านที่มีภาพวาด) แล้ววางกระจัดกระจายบนโต๊ะ เมื่อเตรียมพร้อมแล้ว ครูอ่านบัตรคำบนโต๊ะ 1 คำ ผู้เรียนเลือกหยิบบัตรคำที่ตรงกับที่ครูอ่าน ถ้าหยิบถูกจะได้เป็นของคนที่หยิบ คนที่หยิบบัตรคำผิดจะต้องหยุดเล่น 1 ครั้ง เล่นจนกว่าบัตรคำบนโต๊ะหมด คนที่หยิบบัตรคำได้มากที่สุดเป็นผู้ชนะ
- vi หมายเหตุ : นอกจากคำกริยาแล้ว คำคุณศัพท์ อักษรสระสะกด คะตะคะนะก็เล่นได้ หรือจะฝึกโดยครูพูดเป็น “รูปมา” แล้วให้ผู้เรียนพูดเป็น “รูปไป” หรือ “รูปไม่” ก่อนแล้วหยิบบัตรคำก็ได้
- vii ตัวอย่างที่ผิดพลาด : บัตรคำมีไม่พอหรือมีมากเกินไป เนื่องจากไม่นับจำนวนบัตรคำที่แจกให้แต่ละกลุ่มหรือใช้ภาพที่แตกต่างจากภาพที่ใช้ปกติ อาจจะทำให้ผู้เรียนไม่เข้าใจภาพได้ เพราะฉะนั้นก่อนเล่นเกมควรทำความเข้าใจเกี่ยวกับภาพให้ตรงกันก่อน โดยเฉพาะคำกริยา “ไป” “มา” “กลับ” บางครั้งรูปคล้ายกันต้องทำความเข้าใจให้ตรงกันก่อน หรือผู้เรียนบางคนอาจไม่รู้ว่าคนที่หยิบบัตรคำได้มากที่สุดเป็นผู้ชนะ จึงเอาบัตรคำคืนกลับไปเดิม ต้องอธิบายให้เข้าใจ

#### ① カルタ

- i 目的 : 動詞を覚える
- ii 4技能 : 聞く練習
- iii 人数 : 4~6人ぐらいのグループ
- iv 時間 : 10分程度(カードの枚数やクラスのレベルによって異なる)
- v やりかた : Webサイトにある動詞カードを一枚ずつに切り、各グループに配ります。机の上に表(絵が描いてあるほう)を見せ、ばらばらにおきます。用意ができたなら、教師が机の上のカードを1つ読みます。学習者はそれと同じカードを選んで、取ります。正しく取れたら、取った人のカードです。間違ったカードを取った人は一回休みです。机の上のカードがなくなるまで行い、一番多くカードを取った人が勝ちです。
- vi 応用 : 動詞ではなく、形容詞、ひらがな、カタカナでもできます。また、教師が「ます形」で言い、学習者が「て形」や「ない形」を言って、カードを取る練習もできます。
- vii 失敗例 : 各グループに渡すカードの数を確認せず、カードが足りなかったり、多かったりする場合があります。また、普段使っている絵と違う場合、学習者が絵の意味がわからない場合があるので、ゲーム前に絵の意味を確認しましょう。特に「来ます」「行きます」「帰ります」などは、絵が似ているときがあるので、確認が大切です。ときどき、カードをたくさんとった人が勝ちということをわからず、とったカードをまた場に戻してしまう人もいますので、注意しましょう。

## ② เกมจับคู่ภาพเหมือนวัดสมองลองปัญญา

i วัตถุประสงค์: จดจำคำกริยา

ii 4 ทักษะ: ฟังพูด

iii จำนวนคน : กลุ่มละประมาณ 4 - 6 คน

iv เวลา : ประมาณ 10 นาที (แตกต่างกันตามจำนวนบัตรคำ หรือระดับความสามารถของผู้เรียนในชั้น)

v วิธีเล่น : ตัดบัตรคำกริยาที่อยู่ในเว็บไซต์ออกเป็นแผ่นๆ แจกให้แต่ละกลุ่ม กลุ่มละ 2 ชุด กระจายบัตรคำโดยคว่ำหลังไว้ (ไม่ให้เห็นภาพ) เป่ายังฉับว่าใครจะเล่นก่อน คนที่ 1 เปิดบัตรคำ 1 ใบ และบอก “รูป ます” ของคำกริยาที่เปิดได้ แล้วเปิดบัตรคำอีก 1 ใบ และบอก “รูป ます” ของคำกริยาที่เปิดได้อีก หากคำกริยาที่เปิดได้เป็นคำกริยาเดียวกัน บัตรคำ 2 ใบนั้นจะเป็นของคนที่เปิดได้ และมีสิทธิเปิดบัตรคำได้อีก 1 ครั้ง หากบัตรคำที่เปิด 2 ใบเหมือนกัน จะเปิดต่อก็ครั้งก็ได้ แต่ถ้าหากบัตรคำที่เปิด 2 ใบ ไม่เหมือนกัน ต้องคว่ำบัตรคืนไว้ที่เดิม แล้วให้ผู้เล่นคนต่อไปเล่น และหากใครบอกคำกริยาผิดคนนั้นจะหมดสิทธิเล่น แล้วให้ผู้เล่นคนต่อไปเล่น เมื่อเล่นจนบัตรคำหมดเป็นอันจบเกม คนที่มีบัตรคำมากที่สุดเป็นผู้ชนะ

vi หมายเหตุ : นอกจากคำกริยาแล้ว คำคุณศัพท์ อักษรฮิระงานะ คะตะคะนะก็เล่นได้ และเวลาเปิดบัตร จะพูดรูปอื่นแทน “รูป ます” ก็ได้

vii ตัวอย่างที่ผิดพลาด : เหมือนกับเกมกระดุก หากใช้ภาพที่แตกต่างกันจากภาพที่ใช้ปกติ อาจจะทำให้ผู้เรียนไม่เข้าใจภาพได้ เพราะฉะนั้นก่อนเล่นเกมควรทำความเข้าใจเกี่ยวกับภาพให้ตรงกันก่อนโดยเฉพาะคำกริยา “ไป” “มา” “กลับ” บางครั้งรูปคล้ายกัน ต้องทำความเข้าใจให้ตรงกันก่อน และระวังกระดาษบางอย่างอาจทำให้มองเห็นภาพด้านหน้าได้ และตัวอย่างผิดพลาดที่พบมากที่สุดในการเล่นเกมนี้น่าคือกินเวลามาก หากภาพมีมากเกินไปก็จะเล่นไม่จบสักที

※กิจกรรมอื่นกรณาดูจากเว็บไซต์ของ JFBKK ([http://www.jfbkk.or.th/pdf/JL/2012/2012\\_016\\_th.pdf](http://www.jfbkk.or.th/pdf/JL/2012/2012_016_th.pdf))



กระจายบัตรคำออกโดยคว่ำไว้ไม่ให้เห็นภาพ  
絵を見せないで、ばらばらにおきます



ภาพออกมาเหมือนกันเป็นของคนที่เปิด  
同じカードが出たら、自分のカード



ภาพออกมาต่างกันให้คว่ำคืนไว้ที่เดิม คนต่อไปเล่นแทน  
違うカードが出たら、裏側に戻し、次の人の番

## ② 神経衰弱

i 目的 : 動詞を覚える

ii 4技能 : 話す練習

iii 人数 : 4~6人ぐらいのグループ

iv 時間 : 10分程度(カードの枚数やクラスのレベルによって異なる)

v やりかた : Webサイトにある動詞カードを一枚ずつに切り、各グループに2セットずつ配ります。机の上に裏側(絵を見せないように)にして、ばらばらにおきます。ジャンケンなどで順番を決め、まず一番の人が1枚のカードをめくります。そして、めくったカードの動詞の「ます形」を言います。そして、さらにもう1枚めくり、めくったカードの動詞(ます形)を言います。もしめくったカードの動詞が同じだったら、2枚のカードは、その人のものになり、さらにもう一度、カードをめくることができます。引いた2枚のカードが同じであれば、何度でもカードを引くことができます。しかし、めくった2枚のカードが違う場合は、めくったカードを裏側に返し、次の人の番になります。また、めくったとき、正しく動詞をいえなかった場合は、その人の番は終わり、次の人の番になります。場のカードがすべてなくなったら、ゲーム終了です。一番たくさんカードを取った人が勝ちです。

vi 応用 : 動詞ではなく、形容詞、ひらがな、カタカナでもできます。カードをめくったとき、「ます形」だけでなく、ほかの形を言うこともできます。

vii 失敗例 : カルタと同様に、普段使っている絵と違う場合、学習者が絵の意味がわからない場合があるので、ゲーム前に絵の意味を確認しましょう。特に「来ます」「行きます」「帰ります」などは、絵が似ているときがあるので、確認が大切です。また、裏側から表の絵が透けて見えてしまう場合があるので、注意しましょう。何よりもこのゲームで失敗する一番の例は、時間がかかることです。カードが多いと、なかなか終わりません。

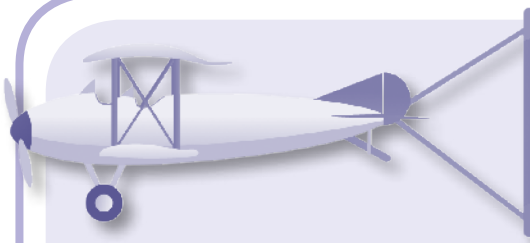
※その他の活動はJFBKKのWebサイト ([http://www.jfbkk.or.th/pdf/JL/2012/2012\\_016\\_jp.pdf](http://www.jfbkk.or.th/pdf/JL/2012/2012_016_jp.pdf)) をご覧ください。

เอกสารอ้างอิง / 参考教材

- สตรีเออร์เน็ตเวิร์ก(1994)『新日本語の基礎1クラス活動集101』สตรีเออร์เน็ตเวิร์ก
- 国際交流基金(2009)『日本語 あきこと友だち』Kinokuniya
- 国際交流基金(2005)『児童・生徒のための日本語わいわい活動集』สตรีเออร์เน็ตเวิร์ก
- 砂川有里子他(2008)『おたすけタスク初級日本語クラスのための文型別タスク集』くろしお出版
- 中村律子他(2005)『人と人をつなぐ日本語アクティビティ50』アスク

※ตั้งแต่เดือนเมษายน 2555 ผู้เชี่ยวชาญภาษาญี่ปุ่น TAKEI ย้ายจากโรงเรียนอุดรพิทยานุกูล จ.อุดรธานี ไปประจำที่โรงเรียนสุรนารีวิทยา จ.นครราชสีมา

2012年4月から武井専門家の派遣先が、「Udon Pittayanukoon School(ウドンタニー県)」から「Sura Nari Wittaya School(ナコン・ラチャシマー県)」に変わりました。



## เทำโป 離任のご挨拶

Dr. Katsumi KAKUZU

อดีตผู้อำนวยการเจแปนฟาวน์เดชัน กรุงเทพฯ

前バンコク日本文化センター所長

嘉数勝美

ผู้อ่าน “ตะวัน” ทุกท่านครับ

ผมเคยกล่าวทักทาย “ยินดีที่ได้รู้จัก” หรือ “กลับมาแล้วครับ” กับทุกท่านที่นี่เมื่อ 3 ปีที่แล้ว หลังจากนั้น อาจได้พบกันในการอบรมภาษาญี่ปุ่นแต่ละโอกาส อย่างไรก็ตาม ผมได้รับทราบข่าวคราวหน้าที่การงานของท่านมาโดยตลอด ดังนั้น ผมจึงรู้สึกที่เราอยู่เคียงข้างกันเสมอ ซึ่งต่อจากนี้ความรู้สึกดังกล่าวก็จะไม่เปลี่ยนแปลงไป

โดยที่ผมไม่มีโอกาสกล่าวคำอำลา “ซาโยนาระ” อีกครั้งกับทุกท่านเมื่อวันที่ 25 มีนาคมที่ผ่านมาผมก็ได้เดินทางกลับประเทศญี่ปุ่น ชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัว ณ ประเทศไทยครั้งที่ 2 ได้สิ้นสุดลง พร้อมๆ กับการเกษียณอายุการทำงานที่เจแปนฟาวน์เดชันที่ทำงานมา 34 ปี อาจเป็นเพราะความเหน็ดเหนื่อยจากอายุที่มากขึ้น ผมจะใช้เวลาพักผ่อนดูแลสุขภาพสักระยะ และตั้งใจจะเริ่มการทำงานด้วยความรู้สึกใหม่ๆ อีกครั้ง

อายุการทำงาน 34 ปี ถือว่ามากกว่าครึ่งของชีวิตผม และในอายุการทำงานดังกล่าว ผมได้ใช้ชีวิตที่ประเทศไทย 6 ปี นั้นย่อมมีความหมายมากมายอย่างแน่นอน ดังนั้น แม้จะอยู่ไกลกัน คงไม่ใช่แค่คิดถึงกันเท่านั้น ยังหวังว่าจะมีโอกาสที่ได้มาพบกัน ร่วมกันทำงานอย่างใกล้ชิดอีก สวัสดิ์ครับ แล้วพบกันอีกนะครับ

『タウン』読者のみなさま

この誌面で「はじめまして」、「ただいま」とみなさんにごあいさつしたのは、もう3年前のことになります。その後は、ときおり研修会などでお目にかかるくらいでした。それでも、みなさんの仕事ぶりはいろいろと見聞きしていましたので、いつも一緒だったような気がしていますし、それはこれからも変わらないと思います。

とはいえ、あらたまって「さようなら」とごあいさつできないまま、さる3月25日、わたしは、タイでの2度目の仕事と生活に終止符を打ち、日本に戻ってきました。それは、わたしが、34年間働いてきた国際交流基金を定年で辞めることになったからです。やはり長年の疲れはありますので、しばらく休養をとってから、また新たな気持ちで働きはじめるつもりです。

34年といえば、わたしの人生の半分以上の長さですし、そのうちの6年をタイで暮らしたことには、まちがいなく大きな意味があるのです。ですから、遠くにいてただ懐かしむのではなく、近づいてお互いの息づかいが感じられるような機会がまた訪れることを望んでいます。では、またお会いしましょう。

Motoko TAKEDA

อดีตอาจารย์ประจำฝ่ายภาษาญี่ปุ่น

เจแปนฟาวน์เดชัน กรุงเทพฯ

2 ปีที่ผ่านมา ดิฉันได้รับพลังจากความมุ่งมั่นตั้งใจและใบหน้าที่ยิ้มแย้มสดใสของคนไทยทุกคน ทำให้ดิฉันสอนภาษาญี่ปุ่นได้อย่างมีความสุขมาก ดิฉันรู้สึกใจหายที่ต้องจากประเทศไทยอันเป็นที่รักยิ่งไป แต่หวังว่าดิฉันคงจะได้มีโอกาสพบกับทุกคนอีกนะค่ะ ขอขอบคุณมากค่ะ

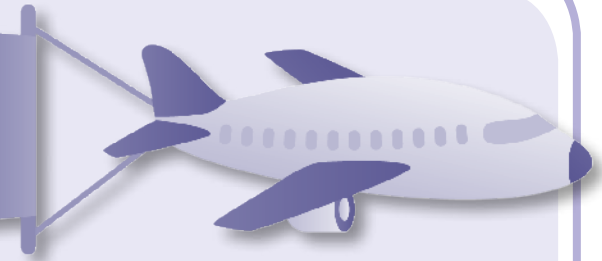
前バンコク日本文化センター日本語指導助手

武田素子

この2年間、タイのみなさんの熱心な姿と明るい笑顔に力を頂き、とても楽しく日本語を教えることができました。大好きなタイを離れるのは寂しいですが、またお会いできる日を楽しみにしています。今まで本当にありがとうございました。



# ใหม่! 新任のご挨拶



Kazuhiro FUKUDA

ผู้อำนวยการเจแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ

ผู้อ่านทุกท่านครับ Kazuhiro FUKUDA ครับ ผมมารับตำแหน่งผู้อำนวยการเจแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ เมื่อเดือนพฤษภาคมนี้ ยินดีที่ได้รู้จักทุกท่านครับ ครั้งนี้เป็นครั้งที่สองที่ผมได้มาประจำตำแหน่งที่ประเทศไทย ผมเคยมาทำงานที่นี่ครั้งแรกระหว่างปี 2538 - 2541 ซึ่งในปี 2540 เป็นช่วงที่เกิดวิกฤตทางการเงินพอดีครับ กรุงเทพฯ ตอนนั้นก็แตกต่างไปจากครั้งก่อน ส่วนผมเองก็รู้สึกยินดีเป็นอย่างยิ่งที่จะได้กลับมาร่วมทำงานแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมกับทุกท่านอีกครั้ง

เมื่อปีที่แล้ว ทั้งประเทศญี่ปุ่นและประเทศไทยได้ประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติครั้งใหญ่ ต่างก็ให้กำลังใจ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เป็นปีแห่งการสร้างความสัมพันธ์ที่ลึกซึ้งขึ้นหนึ่ง สำหรับชาวญี่ปุ่นแล้ว เราสัมผัสได้ถึงความเป็นเพื่อนที่ชาวไทยส่งจากใจไปให้เรา

สำหรับประสบการณ์ทำงานของผมที่เจแปนฟาวน์เดชั่นนั้น ก่อนที่จะมารับตำแหน่งที่นี่ ผมทำงานด้านตรวจสอบที่สำนักงานใหญ่เป็นเวลา 3 ปี โดยก่อนหน้านั้น ผมเคยดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการเจแปนฟาวน์เดชั่นที่กรุงโคโร ประเทศอียิปต์เป็นเวลา 3 ปี และเคยดูแลงานด้านการอบรมครูสอนภาษาญี่ปุ่นประจำศูนย์ภาษาญี่ปุ่นอุระวะ จังหวัดไซตามะประมาณ 8 ปีครับ

กิจกรรมต่างๆ ที่ทางเจแปนฟาวน์เดชั่นจัดขึ้นในประเทศไทยสามารถสำเร็จลุล่วงไปได้โดยอาศัยความร่วมมือจากบุคคลและองค์กรสถาบันต่างๆ ผมใคร่ขอขอบคุณอีกครั้งในความเข้าใจและความสนับสนุนที่ทุกท่านมีให้กับเจแปนฟาวน์เดชั่นด้วยดีเสมอมา พร้อมกันนี้ ผมรู้สึกยินดีที่จะได้มีโอกาสพบกับทุกท่านหรือได้กลับมาพบกับทุกท่านอีกครั้งครับ



バンコク日本文化センター所長

福田和弘

読者の皆さん、この5月に所長として着任しました福田和弘です。よろしくお願いいたします。

今回は、私にとって二度目のタイ駐在になります。前回の駐在は1995年から1998年までで、丁度1997年の通貨危機があった

時期でした。今のバンコクは当時とは見違えるほどになり、再び皆様と文化交流の仕事ができることに、大きな喜びを感じています。

昨年は、日本そしてタイにとって大きな災害に遭いながらも、お互いに励ましあい、助け合い、大きな絆を築いた年でした。日本の人々にとって、タイの人々が心からの友人として本当に身近に感じました。

私の国際交流基金での経歴は、今回のタイ赴任の直前は、本部で3年間内部監査の仕事をしていました。その前は、カイロ日本文化センターの所長としてエジプトに3年間駐在していました。また、さいたま市にある日本語国際センターで通算約8年間、日本語教師研修に関わる仕事をしたこともあります。

タイにおける国際交流基金の活動は、多くの人々や機関・組織との連携によって成り立っています。これまでの、皆様の基金事業に対する理解及びサポートに改めて感謝するとともに、これからの皆様との出会いや再会を楽しみにしています。



อาภาพร เนาสราญ

อาจารย์ประจำฝ่ายภาษาญี่ปุ่น  
เจแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ

สวัสดีค่ะ อาภาพร เนาสราญ ชื่อเล่นชื่อแจ่มค่ะ เรียนจบด้านภาษาศาสตร์ภาษาญี่ปุ่นจากมหาวิทยาลัยโตเกียวศึกษาต่างประเทศติดใจหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะสามารถนำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้และอุทิศให้กับการทำงานในฐานะอาจารย์ภาษาญี่ปุ่นที่เจแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ ค่ะ

バンコク日本文化センター専任講師

アーパーポーン・ナオサラン

はじめまして、アーパーポーン・ナオサランと申します。ニックネームは、ジェーンです。東京外国語大学大学院で日本語学を専攻していました。専門分野を活かし、国際交流基金バンコク日本文化センターのお仕事に貢献できればと思います。これから仲良くお仕事をさせていただければ幸いです。よろしくお願いいたします。

**ทริกิตมา เลิศกิจลักษณ์**  
**อาจารย์ประจำฝ่ายภาษาญี่ปุ่น**  
**เจแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ**



**バンコク日本文化センター専任講師**  
**トリッティマー・ルキッラック**

ดิฉันชื่อทริกิตมา เลิศกิจลักษณ์ ชื่อเล่นชื่อหอมค่ะ ไปศึกษาที่ญี่ปุ่นมาเป็นเวลา 7 ปีครึ่งค่ะ ภาษาญี่ปุ่นที่ชอบคือคำว่า「お疲れ様」(otsukaresama = ขอขอบคุณที่เหนื่อยด้วยกัน) เป็นคำที่ไม่มีในภาษาไทย แต่บ่งบอกถึงวัฒนธรรมญี่ปุ่นที่คิดถึงความรู้สึกของผู้ฟัง คำแบบนี้มีมากมายในภาษาญี่ปุ่นค่ะ ต่อไปดิฉันอยากที่จะเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นกับทุกๆ ท่านอย่างสนุกสนาน ขอความกรุณาจากทุกท่านด้วยค่ะ

私は7年半日本に留学しました。私の好きな日本語は「お疲れ様」ということです。タイ語には直訳がありませんが、このような気持ちを込める言葉が日本語にはいっぱいあります。日本語を楽しく一緒に学んでいきたいです。宜しくお願いいたします。



**Nami EBATA**  
**อาจารย์ประจำฝ่ายภาษาญี่ปุ่น**  
**เจแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ**

**バンコク日本文化センター日本語指導助手**  
**栄畑南美**

สวัสดีค่ะ ดิฉันได้ทำวิจัยเรื่องพัฒนาการของครูใหม่ที่สาขาวิจัยการสอนภาษาญี่ปุ่น มหาวิทยาลัยวาเซดะ ดีใจมากค่ะที่ได้มาร่วมเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในประเทศไทย งานอดิเรกคือการถ่ายภาพด้วยกล้องสะท้อนภาพเลนส์เดี่ยว Single Lens Reflex Camera (SLR) และท่องเที่ยวผจญภัยผจญภัยด้วยนะคะ

はじめまして。早稲田大学日本語教育研究科では、新人教師の成長をテーマに研究を行っていました。タイで日本語教育に関わることを、大変楽しみにしています。趣味は一眼レフカメラと、旅行です。よろしくお願いします。



**ภาษาญี่ปุ่นเรียนสบายสไตล์โคะฮะรุ เล่ม 1**  
**こはるといっしょに にほんごわあ〜い1**

หนังสือที่ใช้เรียนสนทนาภาษาญี่ปุ่นแบบง่ายๆ และวัฒนธรรมญี่ปุ่นออกวางจำหน่ายแล้วค่ะ “ภาษาญี่ปุ่นเรียนสบายสไตล์โคะฮะรุ เล่ม 1” เป็นหนังสือสำหรับผู้ที่ใช้เวลาเรียนจำกัดอย่างเช่นวิชาเลือก ราคา 200 บาท สนใจติดต่อที่บริษัทดวงกมลสมัย จำกัด โทร 02-541-7375-6 email:dktoday@dktoday.net



おまたせしました!「ちょこっと会話と体験的文化学習」  
 選択科目など、少ない時間で学ぶ学習者にぴったりの教科書ができました。  
 『こはるといっしょに にほんごわあ〜い1』(200ページ)  
 おとどけます!

問い合わせはこちらへ DK Today Tel:02-541-7375-6 email:dktoday@dktoday.net

อาจารย์ใช้พวกโสตทัศนอุปกรณ์ สื่อการสอน อุปกรณ์การเรียนการสอนแบบใดในช่วงการเรียนรู้ การเรียนการสอนแต่ละวันครับ สิ่งที่ได้เห็นที่ตอนนี้นี้ก็คงจะเป็น “เครื่องเล่นดีวีดี” “เครื่องเล่นซีดี” “โทรทัศน์” “โปรเจ็คเตอร์” “คอมพิวเตอร์” ละมังครับ จริงๆ แล้วอาจารย์ยังใช้โสตทัศนอุปกรณ์ประเภทต่างๆ อีกมากมาย อย่างเช่น “กระดานดำ” ซึ่งอาจจะเป็นของธรรมดาเกินไปจนไม่คิดว่ากระดานดำก็เป็นโสตทัศนอุปกรณ์ที่ติดเอี่ยมอีกประเภทหนึ่ง อุปกรณ์อย่าง “ไม้ชี้” สำหรับชี้สิ่งที่เขียนอยู่บนกระดานดำ “แผ่นภาพถ่าย” “รูปภาพ” หรือ ของจริงที่เรียกว่า “realia” ที่อาจารย์ใช้อยู่บ่อยๆ ก็เป็นสื่อโสตทัศนอุปกรณ์และอุปกรณ์การเรียนการสอนอีกประเภทหนึ่งเช่นกัน สไลด์โชว์ที่ใช้โปรแกรมพาวเวอร์พอยท์จากคอมพิวเตอร์นั้นก็ดูเทดีนะครับ และระยะนี้ก็มีผู้ใช้ iPad หรือคอมพิวเตอร์แบบแท็บเล็ตในช่วงการเรียนรู้การสอนกันบ้างแล้ว



## มีอุระคุงบอกเพื่อน みうらくんの耳寄り情報コーナー

### เรื่องของโสตทัศนอุปกรณ์ 視聴覚機器のはなし

เวลาอาจารย์ใช้พวกโสตทัศนอุปกรณ์เหล่านี้ ผลของการใช้เป็นอย่างไรบ้างครับ ผมคิดว่าอาจมีอาจารย์ที่ตอบว่าช่วยให้การสอนเป็นไปได้ดีตามแผนการสอนทั้งหมด แต่ก็คงมีอาจารย์เป็นจำนวนมากที่ตอบว่าใช้แล้วแต่ไม่ค่อยเป็นไปตามแผนการสอน

เคยเจอแบบนี้ไหมครับ บางครั้งอุตสาหกรรมเตรียมทำแผ่นภาพที่สวยงาม แต่กลับมีขนาดเล็กเกินไป ทำให้มองไม่เห็น หรือตั้งใจให้ดูดีแต่ทำไมกดสวิตช์แล้วเครื่องก็ไม่ทำงาน หรือดีวีดีมีแต่ภาพไม่มีเสียง หรือเตรียมจอโปรเจ็คเตอร์ไว้แล้ว แต่บริเวณโดยรอบมีแสงสว่างมากเกินไปก็เลยมองไม่เห็นภาพเลย หรือเตรียมแผ่นซีดีไว้หลายแผ่นตั้งใจให้นักเรียนได้ฝึกฟังมากๆ แต่แผ่นซีดีมีมากเกินไป เสียเวลาในการเปลี่ยนแผ่น ในที่สุดก็ไม่สามารถฝึกฟังได้มากตามที่ตั้งใจไว้ หรือขอยืมเครื่องเล่นซีดีมาใช้ฝึกฟัง แต่ไม่มีสายเสียบปลั๊กไฟเลยใช้ไม่ได้ ฯลฯ

แล้วทำไมเวลาใช้สิ่งเหล่านี้ไม่ค่อยจะราบรื่นล่ะครับ เราลองมาพิจารณาสาเหตุกันหน่อยไหมครับ เริ่มจากตัวโสตทัศนอุปกรณ์ สื่อและอุปกรณ์ต่างๆ มีความเหมาะสมหรือไม่กับสถานที่ที่ใช้และสภาพแวดล้อม ภาพที่ฉายผ่านเครื่องโปรเจ็คเตอร์ในห้องที่สว่างมากๆ ภาพจะมองเห็นไม่ชัดเจน ทำให้ต้องคิดปรับแก้ไข เช่น ทำม่านกันแสงที่หน้าต่าง เป็นต้น การใช้แผ่นภาพขนาดพอดีมือในห้องขนาดใหญ่ที่ผู้คนได้หลายสิบคน ภาพอาจมีขนาดเล็กเกินไปจนมองไม่เห็น แต่ถ้าเป็นห้องที่ผู้คนสักประมาณ 20 คน การใช้แผ่นภาพขนาดพอดีมือก็กำลังดีและยังใช้ได้ง่ายตามความต้องการอีกด้วย จึงขอแนะนำว่า เวลาที่จะให้นักเรียนดูแผ่นภาพหรือดูโทรทัศน์ อาจารย์จำเป็นต้องลองนั่งด้านหลังสุดของห้องเรียนดูก่อน เพื่อตรวจสอบว่านักเรียนจะมองเห็นได้ชัดเจนหรือไม่

หากขาดการเตรียมความพร้อมที่ดี การใช้สื่อดังกล่าวก็คงจะไม่ค่อยราบรื่นนัก เวลาจะใช้ซีดีในช่วงการเรียนรู้ อาจารย์ต้องตรวจสอบหมายเลขของแทร็คที่จะให้นักเรียนฟังก่อน เมื่อต้องใช้ซีดีหลายๆ แผ่น ต้องเรียงตามลำดับการใช้หรือเขียนหมายเลขกำกับไว้ล่วงหน้า การเตรียมตัวไว้ก่อนเช่นนี้จะช่วยให้ความผิดพลาดลดน้อยลง เวลาใช้อุปกรณ์เครื่องใช้ เช่น เครื่องเล่นซีดี การทดลองใช้ก่อนหนึ่งครั้งเป็นสิ่งสำคัญ การเตรียมตัวเช่นนี้ทำให้ทราบว่าอุปกรณ์ไม่มีสายเสียบปลั๊กไฟ หรือเครื่องเล่นนี้เสีย ซึ่งเป็นการป้องกันความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นได้ ผู้ที่คุ้นเคยกับการใช้พวกโสตทัศนอุปกรณ์ก็ต้อง

みなさんは毎日の授業にどんな視聴覚機器や教材・教具を使っていますか。すぐに頭に思い浮かぶのは「DVD」「CDプレーヤー」「テレビ」「プロジェクター」「パソコン」などでしょうか。実際にはまだまだたくさん種類の視聴覚機器を使っています。たとえば「黒板」です。あんまりふつうすぎてなかなか気がつきませんが、立派な視聴覚機器です。この黒板に書いたものを指す「指示棒」、みなさんがよく使う「写真パネル」や「絵パネル」、「レリア」と呼ばれる「実物」も、優れた視聴覚教材・教具のひとつです。パソコンで、パワーポイントを使ったスライドショーなどはかつていいですね。最近では、やはりiPadやタブレットPCを授業に利用している人もいないでしょうか。

みなさんがこれら視聴覚機器、教材・教具を使ったとき、その効果はどうだったでしょうか。すべて計画通りにうまくいった、とおっしゃる方もいるかもしれませんが、なかなか思ったようにはうまくいかなかった、という方も多いのではないかと思います。

せっかくきれいな絵パネルを作ったのに小さすぎて見えなかった。DVDを見せようと思っていたのに、なぜかスイッチを入れてもちっとも映らなかった。DVDの画像は見えたけど、音が聞こえなかった。プロジェクターを予約して用意しておいたけれども、周りが明るすぎて全然見えなかった。たくさん聞き取り練習をしようと思っているCDを用意したけど、CDが多すぎて入れ替えるのに時間がかかり、結局満足に練習できなかった。聴解練習用のCDプレーヤーを借りてきたけれど、電源コードがなくて使えなかった。などなど。

では、どうしてなかなかうまくいかないのか、ちょっとその理由を考えてみませんか。まず、その視聴覚機器、教材・教具を使う場所、環境にそれらの機材が適しているかどうか、ということがあると思います。とても明るい部屋ではプロジェクターの画像は暗くて見えにくくなります。窓にカーテンをするなどの工夫が必要ですね。何十人も入るような広い部屋では、手でもてるくらいの絵パネルでは小さすぎて見えなことがあります。でも20人ぐらいの手ごろな大きさの部屋なら、手持ちのパネルで十分ですし、使い勝手もいいでしょう。パネルやテレビ画面を見せるときには、必ず事前に自分で教室の一番うしろに座ってみて、よく見えるかどうか確認することをお勧めします。

準備不足でうまくいかないこともよくあります。CDを使うときには、授業の前に必ず使いたいトラック番号を確認しておかなくてははいけませ

ตระเตรียมอย่างรอบคอบ

อาจารย์เคยได้ยินคำว่า “อุปกรณ์โปร่งใส” ไหมครับ กระดานดำ ไม่ใช่ถือเป็น “อุปกรณ์โปร่งใส” สำหรับอาจารย์ทุกท่านนะครับ ทั้งนี้ก็เป็นเพราะว่าเวลาใช้กระดานดำ อาจารย์คงไม่ต้องอ่านคำอธิบายวิธีการใช้กระดานดำว่าใช้อย่างไรใช่ไหมครับ เวลาใช้ก็ไม่ลำบาก กล่าวคือ เมื่อผู้ใช้คุ้นเคยการใช้อุปกรณ์นั้นแล้ว เราจะเรียกอุปกรณ์เหล่านั้นว่า “อุปกรณ์โปร่งใส” อาจกล่าวได้เลยว่ายิ่งอุปกรณ์นั้นมีความใกล้เคียงกับสิ่งโปร่งใสมากเท่าใด ยิ่งก่อพลังให้เกิดประสิทธิภาพในการใช้งานมากยิ่งขึ้น

เครื่องเล่นดีวีดีถือเป็น “อุปกรณ์โปร่งใส” สำหรับอาจารย์ทุกท่านไหมครับ อาจมีคนเป็นจำนวนมากคิดว่าเครื่องเล่นดีวีดีใกล้ความเป็น “อุปกรณ์โปร่งใส” มากทีเดียว แล้วเครื่องเล่นซีดีล่ะครับ ผู้ที่คิดว่าเครื่องเล่นซีดีนี้เป็น “อุปกรณ์โปร่งใส” น่าจะมีมากใช่ไหมครับ

ผมพยายามใช้ “อุปกรณ์โปร่งใส” ที่คาดว่าจะมีประสิทธิภาพเหมือนกันมากกว่าที่จะฟันใช้ “อุปกรณ์ที่ไม่โปร่งใส” ตัวอย่างเช่น ในห้องเรียนที่มีจำนวนนักเรียนไม่มากนัก ผมจะใช้รูปภาพและแผนภาพเท่าที่จะทำได้มากกว่าให้ดูภาพจากโปรแกรมพาวเวอร์พอยท์ การใช้โปรแกรมพาวเวอร์พอยท์ต้องกำหนดลำดับภาพที่จะให้ดูตั้งแต่ภาพแรก ทำให้กลายเป็นความไม่สะดวกไป แต่ถ้าใช้แผนภาพที่ถือเองได้นั้น ยังสามารถปรับเปลี่ยนลำดับขั้นตอนเมื่อไรก็ได้ตามใจชอบ

อาจมีอาจารย์เป็นจำนวนมากที่มีประสบการณ์การใช้ชุดคำสั่งแอนิเมชันในโปรแกรมพาวเวอร์พอยท์ที่ต้องเสียเวลามากทีเดียวในการเตรียม เมื่อเราฟันใช้ “อุปกรณ์ไม่โปร่งใส” นอกจากทำให้เกิดความยุ่งยากในห้องเรียนแล้วยังเสียเวลามากในการเตรียมอีกด้วย อันที่จริงการใช้ชุดคำสั่งแอนิเมชันในโปรแกรมพาวเวอร์พอยท์มีวิธีการที่เรียกว่า “วิธีมาร์คกิ้ง” เป็นวิธีที่ช่วยให้นักเรียนสนใจจดจ่ออยู่กับสิ่งที่อาจารย์อยากให้ดู “วิธีมาร์คกิ้ง” ที่มีประสิทธิภาพเยี่ยมวิธีนี้ ถ้าใครใช้ได้คล่องแคล่วแล้ว ก็ถือว่าเป็น “อุปกรณ์โปร่งใส” อยู่ในมือ ซึ่งก็เปรียบเสมือนมี “ไม้ชี้” การที่อาจารย์ใช้ไม้ชี้ชี้ไปที่ๆต้องการให้นักเรียนดู ทำให้นักเรียนพุ่งความสนใจไปตามนั้น ยิ่งกว่านั้นคงไม่มีใครบอกใช้ไหมครับว่าลำบากจนไม่รู้วิธีการใช้ไม้ชี้ ว่ากันว่าการพัฒนาเทคโนโลยีที่ทันสมัยในยุคปัจจุบันช่วยให้อะไรๆ สะดวกสบายขึ้น แต่ว่าเทคโนโลยีนี้เป็นเรื่องที่สะดวกสำหรับผู้ที่สามารถใช้เทคโนโลยีนั้นเสมือนเป็นสิ่ง “โปร่งใส” อย่างไรก็ตาม มีคนอีกเป็นจำนวนมากที่ยังไม่สามารถปรับใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ ให้เป็นสิ่ง “โปร่งใส” ได้ ไม่จำเป็นนะครับที่จะต้องฟันใช้เทคโนโลยีใหม่แต่อย่างใด เรื่องที่ต้องใช้อุปกรณ์ใหม่ๆ นั้น ไม่ใช่เช่นครับ

สำหรับผมเอง เวลาใช้อุปกรณ์ในห้องเรียนที่อุปกรณ์ไม่ค่อยโปร่งใส การเตรียมพร้อมไว้ก่อนอย่างรอบคอบเป็นสิ่งสำคัญ ตัวเองจะตรวจดูว่าอุปกรณ์ที่ใช้เป็นแบบใด พอเตรียมตัวล่วงหน้าจนเคยชินแล้ว ความผิดพลาดก็จะน้อยลง ในการใช้อุปกรณ์ที่เรายังไม่สามารถใช้งานได้ตั้งใจแบบ “อุปกรณ์โปร่งใส” หรืออาจถือว่าเป็น “อุปกรณ์ที่บดบัง” ยกตัวอย่างเช่น iPad ทางที่ดีคงต้องหาผู้ช่วยสักคน ขอความร่วมมือจากผู้รู้เรื่องเกี่ยวกับอุปกรณ์นั้นเป็นอย่างดี

เมื่อเกิดปัญหาขึ้นในชั่วโมงเรียน เป็นต้นว่า มีปัญหาการใช้สไลด์ทัศนูปกรณ์ จะรู้สึกหงุดหงิดจนทำอะไรไม่ถูกจริงๆ ขนาดลืมไปเลยว่าจะสอนอะไรในชั่วโมงเรียนนั้นทีเดียว อาจารย์คงจะเคยมีประสบการณ์แบบนี้แล้วตัวผมเองไม่อยากจะประสบการณืแบบนั้น เวลาใช้อุปกรณ์ต่างๆ จึงต้องลองใช้ดูสักครั้งหนึ่งก่อนการสอนเสมอ เมื่อทำแบบนี้ซ้ำไปซ้ำมาก็จะกลายเป็นกิจวัตร เมื่อเป็นกิจวัตรแล้วก็จะไม่รู้ลึกลงไปว่าเป็นการะเลย

んね。複数のCDを使うときには使う順番に並べておくとか、番号をふっておくといった工夫をすれば間違いが少なくなります。CDプレーヤーなどの機械を借りてきたときには、事前に必ず一度試してみることが大切です。そうすれば電源コードがない、実は壊れていた、といったうっかりミスを防ぐことができます。視聴覚機器を使うことになっている人ほど、準備は入念に行う傾向があるようです。

「透明な道具」ということばを聞いたことがありますか。みなさんにとって黒板や指示棒は完全に透明な道具です。だって、黒板を使うときに、この黒板の使い方はどうするんだろう、といって説明書を見ながら使ったりすることはありませんよね。いざ使うときに困らない、その器具が完全にその人のものになっているとき、その道具はその人にとって「透明な道具」であるといえます。道具は、それが透明に近ければ近いほど効果を発揮するといってもいいでしょう。

みなさんにとってDVDは透明な道具ですか。ずいぶん透明に近いっている人も多いかもしれませんね。CDはどうですか。こっちの方が透明な人が多いでしょうか。

わたしは、無理して「透明じゃない道具」を使うより、同じ効果が期待できる「透明な道具」を使うようにしています。たとえば、人数が少ないクラスでは、パワーポイントで写真を見せるよりも、できるだけ、印刷した写真や、絵パネルを使います。パワーポイントは見せる順番が初めから決まっていた、かえって不便だけど、手で持っているパネルなら、いつでも好きなように見せる順番をかえることができますよね。

パワーポイントのアニメーションについついこってしまって、準備にずいぶん時間がかかってしまった、という経験をお持ちの先生方も多いかもしれません。「透明じゃない道具」を無理して使うと、教室でも困ることがあるけれど、準備にたくさん時間がかかることもあります。実はパワーポイントのアニメーションは「マスキング法」という、教師が見せたいところに、学習者の意識を集中させるための機能です。この「マスキング法」に優れた力発揮する、どんな人にとっても完全に「透明な道具」があります。それは、「指示棒」です。教師が見せたいところをこの棒で指し示すことで、学習者の意識をそちらに向けさせることができます。さらに、指示棒の使い方がわからなくて困る、なんてことはありませんよね。現代の先端技術の発達で、いろいろなことが便利になっているといわれています。でもそれは、その技術が「透明」になっている人の話です。新しい技術が、まだ「透明」になっていない多くの人は、無理にそれを使う必要はありません。新しい機械じゃなければできないということはあまりありません。

教室で使う予定の道具が自分にとってあまり透明でないときは、事前に入念な準備をしておくことが大切です。自分でそれを自覚して、準備を癖にしておくことで失敗が少なくなります。iPadのようにまだまだ透明どころか真っ黒な道具を使う場合には、やはりだれかしら、その道具に詳しい協力者を頼むといいでしょうね。

授業中に視聴覚機器の操作などで問題がおきてしまうと、ほんとにあせりますよね。授業でいったい何をやってたのか忘れてしまうくらいです。みなさんもそういう経験があるでしょうか。わたしはもうそんな経験はしたくないので、機械を使うときには必ず、授業の前に一度使ってみます。これを繰り返していると、習慣になります。習慣になると負担になりません。

# แนะนำสื่อการสอน 教材紹介



ในครั้งนี้ออแนะนำตำรา “โครงสร้างภาษาญี่ปุ่น 日本語の構造” จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ แต่งโดยอาจารย์ประจำภาควิชาภาษาญี่ปุ่น มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นตำราที่เขียนอธิบายความรู้เกี่ยวกับไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาไทย จึงเหมาะสมอย่างยิ่งสำหรับผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นขั้นต้น รวมทั้งผู้สอนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยที่มีความสนใจศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่น

เนื้อหาแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ส่วนที่ 1 อธิบายเกี่ยวกับคำภาษาญี่ปุ่น ส่วนที่ 2 อธิบายเกี่ยวกับประโยคความเดียว ส่วนที่ 3 อธิบายเกี่ยวกับประโยคความซ้อน

**ชื่อหนังสือ**  
**ชื่อผู้แต่ง**

**ชื่อสำนักพิมพ์**  
**ISBN**  
**พิมพ์ครั้งที่ 1**  
**ราคาเล่มละ**

“โครงสร้างภาษาญี่ปุ่น 日本語の構造”  
ดร.สุนิย์รัตน์ เนียรเจริญสุข  
ดร.พัชรพร แก้วกฤษฎาภรณ์  
ดร.สมเกียรติ เชวงกิจวินิช  
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์  
978-974-9900-99-4  
มิถุนายน 2553  
190 บาท

อาจารย์ท่านใดที่สนใจหนังสือข้างต้นนี้ สามารถขอยืมได้ที่ห้องสมุดเจแปนฟาวนด์ชั่น กรุงเทพฯ